

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O OBRTU I SRODNIM DJELATNOSTIMA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj 2018. godine

ZAKON O OBRТУ I SRODNIM DJELATNOSTIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se sadržaj, način i uslovi za obavljanje obrtničke djelatnosti (u daljnjem tekstu: obrt), srodnih djelatnosti i domaće radinosti, osnivanje, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrta, srodnih djelatnosti i domaće radinosti, Obrtni registar, obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti, organizovanje obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti i nadzor nad provođenjem Zakona.

Član 2. (Definicije pojedinih izraza)

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **obrt** je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registrovanih privrednih djelatnosti u osnovnom, dopunskom ili dodatnom zanimanju od strane fizičkih lica sa ciljem postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu;
- b) **obrtnik** je fizičko lice koje obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima je u obavezi zaključiti ugovor o radu u skladu sa propisima iz oblasti radno – pravnih odnosa;
- c) **Obrtni registar** je informacioni sistem za upravljanje procesom registracije i obradu podataka o obrtima, kojim upravlja Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo) a koji sadrži i podatke o obrtnicima i licima koje obavljaju srodnu djelatnost i domaću radinost, čiji upis je obavezan u skladu sa ovim zakonom;
- d) **proizvodnja** je proizvodnja manjih serija proizvoda uz korištenje mašina i tehničke opreme na način koji isključuje automatizaciju procesa rada i nema obilježja industrijske proizvodnje;
- e) **usluge** obuhvataju popravku i održavanje proizvoda, uređaja, objekata, kao i vršenje ličnih usluga;
- f) **srodne djelatnosti** su sve registrovane privredne i druge djelatnosti koje obavljaju fizička lica prema pravilima obavljanja obrta, a koje se ne smatraju obrtom, uključujući i djelatnosti definisane propisima iz oblasti poljoprivrede;
- g) **domaća radinost** je djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih preovladava ručni rad i usluge u domaćinstvu;
- h) **nadleženi organ** je opštinski, odnosno gradski organ nadležan za oblast obrtništva, koji se određuje prema sjedištu obavljanja djelatnosti i koji provodi procedure vezano za osnivanje, poslovanje, prijenos i prestanak obavljanja obrta, srodnih djelatnosti i domaće radinosti u skladu sa ovim zakonom;
- i) **tradicionalni i stari zanati** su obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina u obavljanju djelatnosti i koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada.

Član 3. (Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 4. (Djelatnost obrta)

- (1) Dopuštena djelatnost je svaka privredna i druga djelatnost koja nije zakonom zabranjena.
- (2) Pretežna djelatnost obrta je ona djelatnost kojom se ostvaruje najveće učešće u ukupnom prihodu obrta.
- (3) Pretežnu djelatnost u postupku osnivanja obrta određuje obrtnik.
- (4) Popis obrta koji se mogu obavljati pod uslovima propisanim ovim zakonom propisuje Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministar) na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.

POGLAVLJE II - OBAVLJANJE OBRTA

Odjeljak A. Uslovi za obavljanje obrta

Član 5. (Opšti uslovi)

- (1) Fizičko lice, u skladu sa odredbama ovog zakona, može obavljati obrt ako ispunjava sljedeće uslove (u daljem tekstu: opšti uslovi):
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da je poslovno sposobno,
 - c) da mu pravosnažnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja privredne djelatnosti, dok ta mjera traje.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) tačka a) ovog člana, strani državljanin može obavljati obrt u skladu s odredbama ovog zakona ukoliko posjeduje važeće odobrenje u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca u Bosni i Hercegovini.
- (3) Dokaze o ispunjenosti uslova iz stava (1) tačke a) i b) ovog člana, nadležni organ pribavlja po službenoj dužnosti.

Član 6. (Posebni uslovi)

- (1) Ako je posebnim kantonalnim propisom za obavljanje određene djelatnosti, propisano obavezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme, fizičko lice može obavljati obrt, ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava i poseban uslov u pogledu stručne spreme (u daljem tekstu: posebni uslovi).
- (2) Ako su kantonalnim posebnim propisom za obavljanje određene djelatnosti propisani zdravstveni uslovi, fizičko lice može obavljati obrt ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava i posebne zdravstvene uslove.
- (3) Fizičko lice – inovator, može obavljati obrt, ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava uslov ostvarenog patentnog prava na patentirani proizvod ili uslugu.

- (4) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove, a ne ispunjava posebne uslove, može obavljati obrt, ako na tim poslovima zaposli voditelja obrta koji udovoljava tim uslovima.
- (5) Obrte mogu obavljati i lica sa odgovarajućom stručnom spremom višeg stepena od propisanog, u skladu sa odredbama stava (1) ovog člana.
- (6) Kantonalni ministar nadležan za oblast obrazovanja, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministarstva nadležnog za oblast obrta, u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća stručna sprema iz stavova (1) i (5) ovog člana.

Član 7. (Dopunsko zanimanje)

- (1) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i ima zasnovan radni odnos, može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, isključivo samostalnim radom i to najduže 20 sati sedmično.
- (2) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i koje je ostvarilo pravo na penziju, može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, u kojem slučaju se ne primjenjuje vremensko ograničenje iz stava (1) ovog člana.

Član 8. (Dodatno zanimanje)

Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i ima zasnovan radni odnos ili je ostvarilo pravo na penziju, može obavljati obrt kao dodatno zanimanje isključivo putem voditelja obrta koji mora biti u radnom odnosu kod vlasnika obrta i ispunjavati opšte i posebne uslove za obavljanje obrta.

Član 9. (Sezonsko obavljanje obrta)

- (1) Obrti se mogu obavljati i sezonski najduže 9 (devet) mjeseci u toku jedne kalendarske godine.
- (2) Sezonsko obavljanje obrta upisuje se u Obrtni registar.
- (3) Popis obrta koji se mogu obavljati sezonski i uslove za njihovo obavljanje propisuje Ministar na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.

Član 10. (Minimalni uslovi)

- (1) Obrt se može obavljati u stambenim i poslovnim prostorijama, kao i izvan poslovnih i stambenih prostorija pod uslovima i za djelatnosti koje pravilnikom propisuje Ministar na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.
- (2) Obrt se obavlja pod određenim uslovima u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora, kao i drugim uslovima propisanim ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima (u daljem tekstu: minimalni uslovi).
- (3) Prostor i oprema za obavljanje obrta, osim minimalnih uslova, moraju udovoljavati i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti okoliša, zaštiti od

buke, zdravstvenim i sanitarnim uslovima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene privredne djelatnosti.

(4) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uslove iz stava (2) ovog člana.

Odjeljak B. Osnivanje obrta

Član 11. (Zahtjev za osnivanje obrta)

- (1) Postupak osnivanja obrta fizičko lice pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnom organu, koji će isti provesti kroz Obrtni registar.
- (2) Ako fizičko lice želi obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, to je dužno navesti u zahtjevu iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako su za obavljanje obrta propisani minimalni uslovi, fizičko lice je uz zahtjev iz stava (1) ovog člana dužno priložiti ovjerenu pisanu izjavu kojom potvrđuje ispunjenost tih uslova.
- (4) Za djelatnosti koje su regulisane posebnim kantonalnim propisima, a mogu se obavljati kao obrt, fizičko lice uz zahtjev podnosi i druge dokaze u skladu sa tim propisima.
- (5) Izgled i sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana i izjave iz stava (3) ovog člana, Ministar propisuje pravilnikom.

Član 12. (Rješenje za obavljanje obrta)

- (1) Rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta nadležni organ donosi u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja.
- (3) Konačno rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ izdaje kroz Obrtni registar.
- (4) Nadležni organ je dužan u roku od tri dana od dana upisa u Obrtni registar sva rješenja u vezi sa obavljanjem obrta u elektronskom ili pismenom obliku dostaviti: Ministarstvu, nadležnom poreznom organu, nadležnim inspekcijским organima, nadležnoj obrtničkoj komori kantona (u daljem tekstu: kantonalna komora), nadležnom fondu zdravstvenog i penzionog osiguranja, nadležnoj službi za zapošljavanje, nadležnom carinskom organu ukoliko je subjekat upisa registrovan za vanjskotrgovinsko poslovanje i Federalnom zavodu za statistiku.
- (5) Nadležni organ će kroz Obrtni registar prikupiti poreski broj i druge neophodne podatke od nadležnih organa zavoda i institucija, ako to dozvoljavaju nadležni propisi i u rokovima koje isti propisuju,
- (6) Sadržaj, izgled i način vođenja Obrtnog registra, izgled i sadržaj rješenja iz stava (1) ovog člana i postupak njegovog izdavanja kroz Obrtni registar iz stava (3) ovog člana Ministar propisuje Pravilnikom.

Član 13. (Firma obrta)

- (1) Firma je ime pod kojim obrt posluje.

- (2) Firma sadrži naziv obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište obrta, a može sadržavati i posebne oznake.
- (3) Firma ne može sadržavati nazive i oznake koje su u suprotnosti sa važećim propisima i međunarodnim konvencijama.
- (4) Na firmu obrta primjenjuju se odredbe propisa vezanih za firmu privrednih društava, ako ovim zakonom nije drugačije propisano
- (5) Ako obrtnik mijenja firmu dužan je podnijeti zahtjev za upis promjene podataka nadležnom organu koji o tome u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje i vrši upis u Obrtnom registru.
- (6) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa promjene podataka iz stava (5) ovog člana, propisuju se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 14. (Sjedište obrta)

- (1) Sjedište obrta je mjesto u kojem se obrt obavlja.
- (2) Ako se obrt obavlja na više mjesta, obrtnik određuje sjedište.
- (3) Ako obrtnik mijenja sjedište obrta, dužan je podnijeti zahtjev za upis promjene podataka nadležnom organu na čijem području će se nalaziti novo sjedište, koji o tome u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje i vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Ako će obrtnik u novom sjedištu obavljati djelatnost za koju su propisani minimalni uslovi, obrtnik je uz zahtjev iz stava (3) ovog člana dužan podnijeti ovjerenu pisanu izjavu kojom potvrđuje ispunjenost tih uslova.
- (5) Ako se novo sjedište nalazi na području drugog nadležnog organa obrtnik je obavezan uz zahtjev iz stava (3) ovog člana priložiti rješenje kojim je odobreno obavljanje obrta, odnosno posljednja promjena sjedišta obrta.
- (6) Nadležni organ koji je donio rješenje o promjeni sjedišta obrta, dužan je u roku od tri dana od dana upisa promjene podataka u Obrtni registar, dostaviti rješenje nadležnom organu na čijem području je prethodno bilo sjedište obrta.
- (7) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa promjene podataka iz stava (3) ovog člana, propisuju se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Odjeljak C. Zajedničko obavljanje obrta

Član 15. (Uslovi za zajedničko obavljanje obrta)

- (1) Obrtničku djelatnost može zajednički obavljati više fizičkih lica, a najviše deset.
- (2) Fizička lica mogu zajednički obavljati obrt ako ispunjavaju opšte uslove, te da najmanje jedno lice ispunjava posebne uslove za obavljanje obrta.
- (3) Fizičko lice može obavljati više zajedničkih obrta.
- (4) Obrt iz stava (1) ovog člana posluje pod zajedničkom firmom.

Član 16. (Međusobni odnosi u zajedničkom obavljanju obrta)

- (1) Međusobni odnosi i odgovornosti lica koja zajednički obavljaju obrt uređuju se pisanim ugovorom koji ugovorne strane dostavljaju nadležnom organu prilikom osnivanja obrta.

- (2) Na ugovor iz stava (1) ovog člana primjenjuju se propisi koji regulišu obligacione odnose.
- (3) Odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na obavljanje obrta u slučaju kada obrt obavlja jedno fizičko lice, odgovarajuće se primjenjuju i na obrt koji zajednički obavlja više fizičkih lica.
- (4) Zajedničko obavljanje obrta prestaje kada se broj osnivača svede na jednog i u tom slučaju može se izvršiti preregistracija u samostalno obavljanje obrta.

Odjeljak D. Poslovanje obrta

Član 17. (Početak rada)

- (1) Obrtnik je dužan otpočeti sa obavljanjem djelatnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana osnivanja obrta.
- (2) Od dana konačnosti rješenja iz člana 12. stav (3) ovog Zakona obrtniku počinju teći prava i obaveze u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.
- (3) Ako su za obavljanje obrta propisani minimalni uslovi, nadležni inspekcijski organ, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja iz člana 12. stav (3) Zakona u redovnom inspekcijskom pregledu utvrđuje ispunjenost minimalnih uslova.
- (4) Za štetu prouzrokovanu trećim licima izazvanu davanjem neistinite izjave o ispunjenosti minimalnih uslova iz člana 11. stav (3) ovog zakona, obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.
- (5) Za štetu prouzrokovanu trećim licima izazvanu davanjem neistinite izjave o ispunjenosti uslova, dvoje ili više fizičkih lica koji zajednički obavljaju obrt, odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom.

Član 18. (Djelatnosti obuhvaćene rješenjem)

- (1) Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni rješenjem kojim se odobrava obavljanje obrta.
- (2) Ako djelatnost za koju se traži osnivanje obrta nije predviđena važećim propisima nadležni organ odlučuje o upisu bliže određujuće djelatnosti i njenu pripadnost postojećim djelatnostima u skladu sa važećom klasifikacijom djelatnosti i svrstava je u najbliže područje, oblast, granu i razred.
- (3) Obrtnik može obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, u skladu sa propisima kojima se uređuje vanjskotrgovinska politika.
- (4) Osim obrta iz stava (1) ovog člana, obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene rješenjem ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti obuhvaćene rješenjem kojim se odobrava obavljanje obrta.

Član 19. (Prodaja proizvoda)

- (1) Obrtnici promet svojih proizvoda mogu obavljati u sjedištu obrta i u izdvojenom poslovnom postoru.

- (2) Izuzetno, obrtnici mogu promet svojih proizvoda obavljati i van prostora iz stava (1) ovog člana, kada je po prirodi same djelatnosti takvo prometovanje moguće ili uobičajeno.

Član 20. (Izdvojeni prostori)

- (1) Obrt kao osnovno ili dodatno zanimanje može se obavljati u više izdvojenih prostora koji se nalaze u sjedištu ili izvan sjedišta obrta i koji moraju udovoljavati minimalnim uslovima.
- (2) Pod izdvojenim prostorom u smislu ovog zakona podrazumijeva se jedan ili više međusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja obrt ili koji služi za obavljanje obrta, a nalazi se u sjedištu ili izvan sjedišta obrta.
- (3) U jednom ili više izdvojenih prostora obrtnik može obavljati djelatnosti različite od pretežne djelatnosti i drugih djelatnosti koje obavlja u sjedištu, ako ispunjava uslove za njihovo obavljanje.

Član 21. (Uslovi za obavljanje obrta u izdvojenom prostoru)

- (1) Za obavljanje obrta u izdvojenom prostoru, obrtnik je dužan podnijeti zahtjev za upis nadležnom organu na čijem području se nalazi izdvojeni prostor.
- (2) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana, u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva izdaje rješenje o obavljanju obrta u izdvojenom prostoru i obavještava nadležni organ prema sjedištu obrta radi upisa u Obrtni registar.
- (3) Ukoliko se radi o obavljanju djelatnosti koje su regulisane posebnim kantonalnim propisima, nadležni organ primjerak rješenja iz stava (1) ovog člana dostavlja organu koji je mjesno nadležan u skladu sa tim propisom.
- (4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (2) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 22. (Obavljanje obrta putem voditelja obrta)

- (1) Obrtnik može obrt voditi sam ili putem voditelja obrta.
- (2) Obrtnik je dužan u svakom izdvojenom prostoru imenovati voditelja obrta.
- (3) Voditelj obrta je u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjava opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta.
- (4) Voditelj obrta vodi obrt u ime i za račun obrtnika.
- (5) Voditelj obrta odgovoran je za rad obrta u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Za obavljanje obrta putem voditelja obrta, obrtnik je dužan podnijeti zahtjev za upis nadležnom organu na čijem području se nalazi sjedište obrta.
- (7) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (8) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (7) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 23.

(Članovi zajedničkog domaćinstva)

- (1) Članovi zajedničkog domaćinstva mogu u obavljanju obrta pomagati obrtniku.
- (2) Članovima zajedničkog domaćinstva, u smislu ovog zakona, smatraju se:
 - a) bračni drug,
 - b) djeca,
 - c) roditelji,
 - d) usvojenici i usvojitelji,
 - e) pastorčad i lica koja je obrtnik dužan izdržavati.

Član 24. (Odgovornost obrtnika)

- (1) Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada radnika koje zapošljava.
- (2) Za obaveze koje nastanu u obavljanju obrta obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Član 25. (Izvršenje na imovini obrtnika)

- (1) Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja protiv obrtnika ne može se provesti na onim stvarima i pravima na kojima se protiv njega ne bi mogla provesti kad ne bi obavljao privrednu djelatnost, te na onim stvarima i pravima koja su nužna za obavljanje njegove privredne djelatnosti ako mu je ona osnovni izvor sredstava za život.
- (2) Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja protiv obrtnika ne može se provesti na nekretnini u kojoj izvršenik stanuje u obimu nužnom za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba izvršenika i lica koje je po zakonu dužan izdržavati.
- (3) Ako je povjerilac na osnovu dobrovoljnog pravnog posla s obrtnikom stekao na nekretninama iz stava (2) ovog člana založno ili slično pravo radi osiguranja potraživanja čije prisilno ostvarenje na tom predmetu traži, obrtnik kao izvršenik ne može se protiviti takvom izvršenju pozivajući se na razloge iz stava (2) ovog člana.

Član 26. (Dužnosti obrtnika i radnika u obavljanju obrta)

Obrtnik i radnik zaposlen kod obrtnika, dužan je:

- a) istaknuti firmu na ulazu u sjedište obrta i izdvojene prostore u kojima se obavlja obrt;
- b) na vidnom mjestu istaknuti rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta;
- c) odobrenu djelatnost obavljati kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom;
- d) na vidnom mjestu istaći cjenovnik proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i pridržavati ih se;
- e) na vidnom mjestu istaći radno vrijeme i pridržavati ga se;
- f) kupcu, odnosno korisniku usluga izdati račun o prodatoj robi, odnosno izvršenim uslugama;

- g) garantovati kvalitet proizvoda, odnosno usluga i otkloniti nedostatke ili nadoknaditi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima,
- h) voditi uredno evidenciju ručno ili elektronski o obavljanju djelatnosti u skladu sa kantonalnim posebnim zakonom i drugim propisima iz oblasti poreza, finansija i finansijskog poslovanja,
- i) provoditi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrovane djelatnosti.

Član 27.
(Prenos obrta)

Obrt se može prenijeti na drugo lice samo pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 28.
(Prenos obrta u slučaju smrti obrtnika)

- (1) Nakon smrti obrtnika obrt se može prenijeti na njegove nasljednike, osim u slučaju kada je posebnim kantonalnim propisom za određene djelatnosti predviđeno ispunjavanje uslova vezanih za ličnost obrtnika.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu nastaviti voditi obrt putem voditelja obrta.

Član 29.
(Obavljanje obrta nakon smrti obrtnika do prijenosa obrta)

- (1) Nakon smrti obrtnika, supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prenosa obrta, putem privremenog radnika koji mora ispunjavati opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta.
- (2) Zahtjev za izdavanje rješenja, kojim se odobrava nastavak vođenja obrta putem privremenog radnika, podnosi se nadležnom organu u roku od 60 dana od dana smrti obrtnika.
- (3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak vođenja obrta putem privremenog radnika, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Privremeni radnik dužan je voditi obrt pažnjom dobrog privrednika za račun nasljednika umrlog obrtnika.
- (5) Ako privremeni radnik postupi suprotno odredbama ovog zakona, za štetu nastalu takvim djelovanjem odgovara u skladu sa odredbama propisa kojim se regulišu obligacioni odnosi.
- (6) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog Zakona.

Član 30.
(Uslovi za prenos obrta nakon smrti obrtnika)

- (1) Ako nasljednici žele prenijeti obrt na sebe nakon smrti obrtnika, te nastaviti obavljati obrt putem voditelja obrta, dužni su podnijeti zahtjev nadležnom organu u roku od 30 dana od dana okončanja ostavinskog postupka.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se:
 - a) izvod iz matične knjige umrlih za preminulog obrtnika,

- b) pravomoćno rješenje o nasljeđivanju,
 - c) ime i prezime voditelja obrta i dokaz da ispunjava opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta,
 - d) izjavu nasljednika o saglasnosti vođenja obrta putem voditelja obrta.
- (3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak obavljanja obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 31.

(Prenos obrta u slučaju gubitka poslovne sposobnosti obrtnika i ostvarivanja prava na penziju)

- (1) U slučaju djelimičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti ili ostvarivanjem prava na penziju obrtnika, obrt se može prenijeti na njegovog supružnika ili na djecu, osim u slučaju kada je posebnim propisom za određene djelatnosti propisano ispunjavanje uslova vezanih za ličnost obrtnika.
- (2) Ukoliko obrtnik nema supružnika, odnosno djecu, obrt se može prenijeti na njegove roditelje, odnosno braću i sestre.
- (3) Lica iz stava (1) i (2) ovog člana mogu nastaviti obavljanje obrta putem voditelja obrta.

Član 32.

(Uslovi za prenos obrta u slučaju gubitka poslovne sposobnosti obrtnika ili ostvarivanja prava na penziju)

- (1) Lica iz člana 31. stav (1) i (2) ovog zakona koja žele prenijeti obrt na sebe nakon djelimičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem voditelja obrta, dužni su podnijeti zahtjev nadležnom organu u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti ili 30 dana od konačnosti rješenja kojim se ostvaruje pravo na penziju.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se:
- a) pravomoćna sudska odluka o oduzimanju poslovne sposobnosti obrtnika ili konačno rješenje kojim se ostvaruje pravo na penziju,
 - b) ime i prezime voditelja obrta, kao i dokaz da ispunjava opšte i posebne uslove za obavljanje obrta.
- (3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak obavljanja obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 33.

(Rokovi za prijenos obrta)

Ako lica koja vrše prenos obrta uslijed smrti, gubitka poslovne sposobnosti ili ostvarivanja prava na penziju obrtnika u propisanom roku ne podnesu zahtjev za

prenos obrta, gube pravo na prenos i nastavak vođenja obrta, a obrt prestaje po sili zakona.

Član 34. (Raspored radnog vremena)

- (1) Raspored minimalnog dnevnog i sedmičnog radnog vremena obrtnika kao i minimalno radno vrijeme obrtnika u dane državnih praznika i neradne dane, za pojedine obrte utvrđuje se propisom opštinskog, odnosno gradskog vijeća.
- (2) Opštinsko, odnosno gradsko vijeće za pojedine obrte može propisati raspored početka i završetka dnevnog i sedmičnog radnog vremena.

Odjeljak E. Prestanak obavljanja obrta

Član 35. (Privremeno obustavljanje obavljanja obrta)

- (1) Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pisanim putem obavještava nadležni organ najkasnije u roku od sedam dana od dana obustave.
- (2) Izuzetno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju dužem od jedne godine, a najduže do tri godine u slučaju bolesti ili nastupa više sile.
- (3) Izuzetno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do tri godine kada koristi porodijski dopust do navršene treće godine života djeteta.
- (4) Privremeno obustavljanje obavljanja obrta utvrđuje rješenjem nadležni organ.
- (5) Za vrijeme trajanja privremene obustave obavljanja obrta, obrtnik ne smije obavljati obrt.
- (6) Za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta obrtniku prestaju teći prava i obaveze vezane za poslovanje obrta u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (7) O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pisanim putem obavijestiti nadležni organ najkasnije u roku od osam dana prije isteka trajanja privremene obustave obrta.
- (8) Nadležni organ o privremenoj obustavi, odnosno o ponovnom početku obavljanja obrta obavještava nadležne organe iz člana 12. stav (4) ovog zakona.

Član 36. (Prestanak obavljanja obrta)

- (1) Obrtnik je dužan prije prestanka obavljanja obrta, podnijeti zahtjev nadležnom organu za brisanje iz evidencije aktivnih obrta.
- (2) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak obavljanja obrta i vrši brisanje iz evidencije aktivnih obrta.
- (3) Prestanak obavljanja obrta utvrđuje se na dan koji je obrtnik naveo u zahtjevu iz stava (1) ovog člana i ne može se utvrditi na dan koji je nastupio prije dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Ako u zahtjevu nije naznačen datum prestanka obavljanja obrta, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za brisanje obrta.

- (5) Izgled i sadržaj rješenja i postupak brisanja iz stava (2) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona

Član 37.
(Prestanak obavljanja obrta po sili zakona)

Obrt prestaje po sili zakona:

- a) ako obrtnik ne obavlja obrt kao dopunsko zanimanje u skladu sa članom 7. ovog zakona;
- b) ako obrtnik ne obavlja obrt kao dodatno zanimanje u skladu sa članom 8. ovog zakona;
- c) smrću obrtnika, ako se obavljanje obrta ne nastavi od strane nasljednika u skladu sa članom 29. i članom 30. ovog zakona;
- d) gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika, ako se obavljanje obrta ne nastavi u skladu sa članom 32. ovog zakona;
- e) ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja kojim se odobrava obavljanje obrta u skladu sa članom 17. stav (1) ovog zakona;
- f) ako je pravomoćnom odlukom obrtniku izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta za vrijeme dok ta mjera traje;
- g) ako obrtnik suprotno odredbi člana 35. stav (1) ovog zakona obustavi obavljanje obrta u trajanju dužem od jedne godine, odnosno suprotno odredbama člana 35. stavovi (2) i (3), obustavi obavljanje obrta u trajanju dužem od tri godine;
- h) danom stupanja na izdržavanje kazne, ako obrtnik bude pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, a nije zaposlio voditelja obrta u skladu sa članom 22. ovog zakona;
- i) ako se utvrdi da obrtnik ne ispunjava uslove iz članova 5., 6. i 10. ovog zakona;
- j) ako obrtnik ne uskladi poslovanje u roku iz člana 82. stav (1) ovog zakona;
- k) ako nadležni organ utvrdi da je obrtniku izdano rješenje, kojim se odobrava obavljanje obrta, na osnovu lažnih isprava;
- l) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da obrtnik, koji nije privremeno obustavio obavljanje obrta, duže od šest mjeseci ne ostvaruje prihod niti rashod od obrta, nakon što Porezna uprava Federacije BiH provjeri i utvrdi razloge neostvarivanja prihoda;
- m) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da obrtnik, u posljednjih 6 mjeseci odnosno duže od 6 mjeseci, ne obračunava i ne plaća porezne obaveze.

POGLAVLJE III - OBAVLJANJE SRODNIH DJELATNOSTI, DOMAĆA RADINOST, TRADICIONALNI I STARI ZANATI

Odjeljak A. Srodne djelatnosti

Član 38.
(Uslovi za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja srodne djelatnosti)

- (1) Fizičko lice može obavljati srodnu djelatnost ako ispunjava opšte uslove i poseban uslov u pogledu stručne spreme.
- (2) Srodne djelatnosti, za čije obavljanje je dovoljno osposobljavanje u trajanju do tri mjeseca i koje nisu regulisane posebnim kantonalnim propisima, mogu obavljati lica sa završenom najmanje osnovnom školom.
- (3) Za obavljanje srodnih djelatnosti fizičko lice mora dobiti odobrenje koje izdaje nadležni organ i upisuje ga u Obrtni registar.
- (4) Sadržaj i oblik rješenja kojim se odobrava obavljanje srodnih djelatnosti i postupak upisa u Obrtni registar, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.
- (5) Popis srodnih djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski i uslove za njihovo obavljanje propisuje se pravilnikom iz člana 9. stav (3) ovog zakona.
- (6) Na uslove za obavljanje srodnih djelatnosti, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja srodnih djelatnosti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Poglavlja II ovog zakona.

Odjeljak B. Domaća radinost

Član 39.

(Uslovi za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja domaće radinosti)

- (1) Domaćom radinosti smatraju se određeni obrti i srodne djelatnosti, za čije obavljanje se ne traži odgovarajuća stručna sprema.
- (2) Domaća radinost obavlja se samostalno ili uz pomoć članova zajedničkog domaćinstva.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje djelatnosti koje se mogu obavljati kao domaća radinost i uslove za njihovo obavljanje.
- (4) Nadležni organ rješenjem odobrava obavljanje domaće radinosti i upisuje je u Obrtni registar.
- (5) Sadržaj i oblik rješenja kojim se odobrava obavljanje domaće radinosti i postupak upisa u Obrtni registar, propisuje se pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.
- (6) Na uslove za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja domaće radinosti, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Poglavlja II ovog zakona.

Odjeljak C. Tradicionalni i stari zanati

Član 40.

(Popis i očuvanje tradicionalnih i starih zanata)

- (1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH), na prijedlog Ministra i uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinica lokalne samouprave, u cilju očuvanja tradicije, donosi uredbu kojom se utvrđuje popis tradicionalnih i starih zanata i uslovi za njihovo obavljanje
- (2) U cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata i podsticanja interesa za njihovo obavljanje Vlada FBiH, vlade kantona i jedinice lokalne samouprave u normativnim aktima koje donose, mogu propisati olakšice i planirati sredstva za finansiranje projekata iz ove oblasti.

POGLAVLJE IV - OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA I SRODNIH DJELATNOSTI

Odjeljak A. Ustanove za obrazovanje

Član 41. (Ustanove za obrazovanje)

Obrazovanje za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti za koje se traži odgovarajuća školska sprema vrši se u osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama i ustanovama za obrazovanje odraslih.

Odjeljak B. Majstorski ispit

Član 42. (Majstorski ispit)

- (1) Obrazovanje za obavljanje obrta za koje je majstorski ispit predviđen kao dalja kvalifikacija izvodi se prema programu koji donosi nadležni kantonalni ministar obrazovanja na prijedlog srednje stručne škole ili ustanove za obrazovanje odraslih i Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora).
- (2) U izradi prijedloga programa Komora učestvuje samo u formulisanju praktičnog dijela majstorskog ispita.
- (3) Majstorskom ispitu mogu pristupiti lica koja su završila odgovarajuću srednju stručnu školu, odnosno odgovarajući javno važeći obrazovni program i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit, kao i lica koja nisu završila odgovarajuću srednju školu, ali imaju najmanje pet godina radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit.

Član 43. (Komisija za polaganje majstorskog ispita)

- (1) Majstorski ispit polaže se pred komisijom koju osniva srednja stručna škola verifikovana za te poslove, odnosno ustanova za obrazovanje odraslih u skladu sa važećim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja u saradnji sa obrtničkom komorom kantona (u daljem tekstu: kantonalna komora).
- (2) Komisija se sastoji od najmanje pet članova, od kojih su najmanje dva člana majstori obrta za koji se polaže majstorski ispit.
- (3) Majstore u komisijama za polaganje majstorskog ispita imenuje nadležna kantonalna komora.
- (4) Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.
- (5) Srednja stručna škola, odnosno ustanova za obrazovanje odraslih, koja je osnovala komisiju za polaganje majstorskog ispita, vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima i dužna je dostaviti nadležnoj kantonalnoj komori izvod iz evidencije o položenim majstorskim ispitima u roku od 15 dana od dana održavanja majstorskog ispita.
- (6) Ministar pravilnikom propisuje način polaganja majstorskog ispita, te sadržaj i oblik diplome iz stava (4) ovog člana.

Član 44.
(Troškovi ispita i nadzor nad provođenjem ispita)

- (1) Troškove majstorskog ispita snosi polaznik.
- (2) Ministar rješenjem na prijedlog Komore utvrđuje cijenu polaganja majstorskog ispita.
- (3) Nadzor nad zakonitošću organizovanja i provođenja majstorskih ispita provodi Ministarstvo i kantonalno ministarstvo nadležno za oblast obrazovanja.

POGLAVLJE V - ORGANIZOVANJE OBRTRNIKA I LICA KOJA OBAVLJAJU SRODNE DJELATNOSTI

Odjeljak A. Oblici udruživanja i članstvo

Član 45.
(Oblici udruživanja)

- (1) Oblici udruživanja obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti su:
 - a) udruženje obrtnika,
 - b) udruženje lica koja obavljaju srodne djelatnosti,
 - c) kantonalna komora
 - d) Komora.
- (2) Oblici udruživanja iz stava (1) ovog člana čine jedinstveni sistem organizovanja obrta.

Član 46.
(Članstvo)

- (1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti danom upisa u Obrtni registar postaju članovi kantonalne komore na čijem području se nalazi njihovo sjedište.
- (2) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju Komore, u spornim slučajevima određuje koje srodne djelatnosti potpadaju pod oblike udruživanja propisane ovim zakonom.
- (3) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju Komore propisuje pravilnikom visinu, način plaćanja i raspodjelu članarine između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, kantonalnih komora i Komore.
- (4) Članarina iz stava (3) ovog člana, na mjesečnom nivou, se ne može propisati u iznosu većem od 2,00 KM.
- (5) Kontrolu naplate članarine vrši nadležni porezni organ u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim poreznim propisima.

Odjeljak B. Udruženja obrtnika

Član 47.
(Udruženje obrtnika)

- (1) Obrtnici, radi unapređivanja, usklađivanja i ostvarivanja zajedničkih interesa na određenom području osnivaju udruženje obrtnika.

- (2) Udruženja obrtnika mogu se osnivati na strukovnom principu.
- (3) Za svaki obrt na određenom području može biti osnovano samo jedno udruženje obrtnika ovlašteno da nosi oznaku u vezi sa obrtom za koji je osnovano.
- (4) Područje iz stava (2) ovog člana obuhvata područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave na teritoriju jednog kantona.
- (5) U spornim slučajevima teritorijalni obuhvat udruženja obrtnika određuje kantonalna komora na čijem području udruženje obrtnika ima sjedište.
- (6) Udruženje obrtnika je pravno lice, koje pravni subjektivitet stiče registracijom u nadležnom kantonalnom organu u skladu sa propisima kojima je regulisano osnivanje i rad udruženja i fondacija.

Član 48.
(Koordinacija rada udruženja)

- (1) Koordinaciju rada udruženja obrtnika vrši kantonalna komora na čijem području udruženja obrtnika imaju sjedište.
- (2) Koordinacija se odnosi na praćenje ispunjavanja zakonom i statutom propisanih ciljeva udruženja i obavljanje povjerenih zadataka.

Član 49.
(Članstvo u udruženju obrtnika)

- (1) Obrtniku ne može biti uskraćeno pravo učlanjenja u udruženje obrtnika ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i statutom.
- (2) Obrtnik koji obavlja više obrta, može se učlaniti u sva udruženja obrtnika osnovana za te obrte.
- (3) Članom udruženja obrtnika može postati i pravno lice sa područja udruženja koje obavlja istu ili sličnu djelatnost kao obrt za koji je udruženje obrtnika osnovano.

Član 50.
(Statut udruženja)

- (1) Udruženje obrtnika ima svoj statut kojim su regulisani ciljevi udruženja, teritorijalni obuhvat, organi upravljanja i njihov sastav, nadležnosti, pravni odnosi njegovih članova i druga pitanja od značaja za njegov rad.
- (2) Na sadržaj statuta primjenjuju se odredbe ovog zakona i propisa koji regulišu rad udruženja i fondacija.
- (3) Kantonalna komora na čijem teritoriju udruženje obrtnika ima sjedište, daje saglasnost na statut udruženja.

Član 51.
(Raspolaganje imovinom)

O raspolaganju imovinom udruženja obrtnika, a naročito o sticanju, otuđivanju ili stvarnom zaduživanju osnovne imovine, otuđivanju predmeta koji imaju istorijsku, naučnu ili umjetničku vrijednost, odobravanju podizanja kredita i investiranju imovine udruženja obrtnika, odlučuje skupština udruženja uz saglasnost kantonalne komore na čijem području udruženje ima registrovano sjedište

Član 52.
(Fond uzajamne pomoći)

- (1) Udruženje obrtnika može formirati fond uzajamne pomoći, čiji rad se uređuje posebnim opštim aktom.
- (2) Saglasnost na opšti akt iz stav (1) ovog člana daje kantonalna komora na čijem području udruženje obrtnika ima sjedište.
- (3) Prihodi i rashodi ovog fonda moraju se voditi na odvojenom računu i koristiti se u propisane svrhe odvojeno od ostalih sredstava udruženja obrtnika.

Član 53.
(Prestanak rada udruženja)

Kantonalna komora kod nadležnog kantonalnog organa pokreće postupak za prestanak rada udruženja obrtnika:

- a) ako je ugrožen zajednički interes obrtnika zbog nezakonitog postupanja organa upravljanja;
- b) ako djeluje na način koji je u suprotnosti sa zakonom ili statutom;
- c) ako je ugroženo ispunjavanje zakonom i statutom propisanih ciljeva zbog značajnog smanjenja broja članova.

Odjeljak C. Udruženje lica koja obavljaju rodne djelatnosti

Član 54.
(Udruženje lica koja obavljaju srodne djelatnosti)

Na udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Odjeljka B., Poglavlja V ovog zakona.

Odjeljak D. Kantonalne komore

Član 55.
(Kantonalne komore)

- (1) Kantonalne komore osnivaju se u cilju zastupanja interesa svih obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području jednog kantona.
- (2) Kantonalna komora je pravno lice, koje pravni subjektivitet stiče registracijom kod nadležnog suda.
- (3) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području kantona danom upisa u Obrtni registar postaju članovi kantonalne komore.
- (4) Članom kantonalne komore mogu postati i privredna društva, kao i druga pravna lica osnovana u skladu sa važećim propisima.

Član 56.
(Statut kantonalne komore)

- (1) Skupština kantonalne komore donosi statut kojim se utvrđuju ciljevi, organizacija i način djelovanja kantonalne komore, organi upravljanja i njihov sastav, vodeći

računa o nacionalnoj zastupljenosti, nadležnosti, pravni odnosi članova, kao i druga pitanja od značaja za rad kantonalne komore, u skladu sa odredbama ovog zakona i opštim aktima Komore.

- (2) Saglasnost na statut kantonalne komore daje Komora.
- (3) Statut se objavljuje na službenoj internet stranici kantonalne komore.

Član 57. (Sastav skupštine kantonalne komore)

- (1) Skupština se sastoji od izabranih članova.
- (2) Statutom se propisuje ukupan broj članova skupštine i broj članova koji dolaze iz pojedinih udruženja koja se nalaze na teritoriji kantonalne komore, vodeći računa o privrednim specifičnostima i značaju pojedinih djelatnosti.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje način provođenja izbornog postupka u kantonalnim komorama i Komori.

Član 58. (Sud časti kantonalne komore)

- (1) U okviru kantonalne komore djeluje sud časti.
- (2) Sud časti vodi postupke i odlučuje o povredama poslovnih običaja, ugovora, tržišnih pravila, povredama Statuta i drugih akata kantonalne komore.
- (3) O žalbama protiv odluka suda časti kantonalne komore rješava Sud časti Komore.
- (4) Statutom i drugim opštim aktima kantonalne komore utvrđuje se organizacija, sastav, način izbora, mjere koje može izreći, postupak i druga pitanja od značaja za rad suda časti kantonalne komore.

Član 59. (Transparentnost)

Odluke kantonalne komore o utvrđivanju budžeta uključujući plan raspodjele, odobravanju izdataka koji nisu predviđeni budžetom, ovlaštenjima za podizanje kredita i stvarnim opterećenjima nepokretne imovine, donošenju propisa o raspolaganju budžetom, kasom i računom, kontroli i prihvatanju završnog godišnjeg računa, izboru nezavisne institucije koja treba izvršiti kontrolu završnog godišnjeg računa, te sticanju i prodaji nepokretne imovine, objavljuju se na službenoj internet stranici kantonalne komore.

Član 60. (Koordiniranje rada kantonalnih komora)

- (1) Komora koordinira rad kantonalnih komora.
- (2) Koordinacija se odnosi na praćenje zakonitosti rada, donošenje akata i njihovu primjenu.

Član 61. (Primjena odgovarajućih odredbi)

Na kantonalne komore odgovarajuće se primjenjuju odredbe Poglavlja V ovog zakona kojima se reguliše uspostavljanje fonda uzajamne pomoći, ciljevi, statut i organi upravljanja Komore, te primjena principa ravnopravnosti spolova.

Odjeljak D. Komora

Član 62. (Komora)

- (1) Komora je samostalna, stručno – poslovna organizacija obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, koja se osniva radi usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa članova Komore, a kojoj je ovim zakonom povjereno vršenje javnih ovlaštenja.
- (2) Komora predstavlja i zastupa obrtnike i lica koja obavljaju srodne djelatnosti u zemlji i inostranstvu.
- (3) Komora je pravno lice, koja pravni subjektivitet stiče registracijom kod nadležnog suda.
- (4) Rad Komore je javan.

Član 63. (Članstvo u Komori)

- (1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim zakonom, članovi su Komore putem kantonalnih komora.
- (2) Članom Komore mogu postati i privredna društva, kao i druga pravna lica osnovana u skladu sa važećim propisima.
- (3) Evidencija članova Komore je javna knjiga na osnovu koje se izdaju odgovarajuća uvjerenja koja imaju snagu javne isprave.

Član 64. (Ciljevi Komore)

Komora ima sljedeće ciljeve:

- a) unapređuje obrt i srodne djelatnosti;
- b) razvija kantonalne komore u okviru poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom i Statutom Komore;
- c) zastupa interese svojih članova pred organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave;
- d) daje primjedbe i prijedloge organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave pri donošenju propisa od interesa za svoje članove;
- e) obavlja poslove iz područja obrazovanja i osposobljavanja za potrebe obrtništva propisane ovim zakonom;
- f) vodi evidenciju članova Komore;
- g) vodi evidenciju kantonalnih komora;
- h) podstiče, koordinira, pomaže i prati provođenje osnovnih programskih zadataka u udruženjima i kantonalnim komorama;
- i) donosi propis o izbornoj proceduri u udruženjima obrtnika i udruženjima lica koja obavljaju srodne djelatnosti;

- j) procjenjuje mogućnosti i uslove privrednog razvoja od interesa za svoje članove;
- k) uspostavlja i razvija poslovne odnose na domaćem i inostranom tržištu;
- l) podstiče inovacije postupaka, proizvoda i usluga, kao i razvoj tehnološke infrastrukture;
- m) podstiče, razvija i štiti dobre poslovne običaje, poslovni moral i zaštitu potrošača;
- n) pruža pomoć članovima prilikom osnivanja i obavljanja djelatnosti;
- o) razvija informacioni sistem, te informira članove o stručnim, poslovnim i tehnološkim pitanjima i novostima iz djelokruga rada Komore putem časopisa komore i drugih sredstava informiranja;
- p) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom.

Član 65.
(Statut Komore)

- (1) Skupština Komore donosi Statut kojim se utvrđuje organizacija i način djelovanja Komore, na koji saglasnost daje Vlada FBiH.
- (2) Statut Komore sadrži odredbe o:
 - a) imenu i sjedištu Komore;
 - b) pečatu i žigu Komore;
 - c) javnim ovlastima Komore;
 - d) broju predstavnika kantonalnih komora u Skupštini Komore;
 - e) zadacima i poslovima Komore;
 - f) pravima, obavezama i odgovornostima članova Komore;
 - g) saradnji sa organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave;
 - h) saradnji sa komorama u zemlji i inostranstvu, te međunarodnim organizacijama;
 - i) izboru upravnih tijela Komore i njihovim ovlaštenjima;
 - j) strukovnim savjetima Komore;
 - k) sazivanju Skupštine Komore i njenih tijela;
 - l) formi rješenja i dokumentovanja odluka Komore i upravnih tijela;
 - m) izradi srednjoročnog finansijskog plana i njegovoj prezentaciji na Skupštini;
 - n) predlaganju i odobravanju budžeta;
 - o) izradi, kontroli i prihvatanju završnog godišnjeg računa i prenošenju ovlasti za kontrolu tog računa na nezavisnu instituciju izvan Komore;
 - p) pretpostavkama i formi izmjene Statuta;
- (3) Statut Komore se objavljuje na službenoj internet stranici komore.

Član 66.
(Organi upravljanja)

Organi upravljanja u Komori su:

- a) Skupština,
- b) Upravni odbor
- c) Nadzorni odbor
- d) Predsjednik i Potpredsjednik

Član 67.
(Skupština Komore)

- (1) Skupština Komore donosi:
 - a) Statut i izmjene i dopune Statuta,
 - b) Poslovnik o radu Skupštine,
 - c) Program rada i finansijski budžet, uključujući plan raspodjele, odobravanje izdataka koji nisu predviđeni budžetom, ovlaštenja za podizanje kredita i stvarna opterećenja nepokretne imovine,
 - d) Odluku o raspodjeli članarine u skladu sa propisom iz člana 45. stav (3) ovog zakona,
 - e) propise o raspolaganju budžetom, kasom i računom,
 - f) propis o sticanju i prodaji nepokretne imovine,
 - g) Odluku o raspisivanju i provođenju izbora predstavnika Komore,
 - h) Pravilnik o organizaciji, sastavu, načinu izbora i nadležnosti Suda časti, te o postupku i mjerama koje on može izreći,
 - i) pravila o dobrim poslovnim običajima za određena zanimanja,
 - j) ostale akte koji nisu u nadležnosti upravnih tijela Komore.
- (2) Skupština Komore utvrđuje:
 - a) jedinstvenu politiku finansiranja ukupnog komorskog sistema,
 - b) koja nezavisna institucija treba izvršiti kontrolu završnog godišnjeg računa.
- (3) Skupština Komore prihvata završni godišnji račun i izvještaj o radu.
- (4) Skupština Komore usklađuje rad i razvoj kantonalnih komora.
- (5) Skupština Komore imenuje i razrješava:
 - a) Predsjednika i Potpredsjednike Komore,
 - b) Upravni odbor, Nadzorni odbor i druga radna tijela Skupštine.
- (6) Odluke donesene u skladu sa stavom (1) tačke (a), (c), (e) i (f) objavljuju se na službenoj internet stranici Komore.

Član 68. (Sastav Skupštine Komore)

- (1) Skupštinu komore čine izabrani članovi.
- (2) Statutom skupštine se propisuje broj članova Skupštine i njihova raspodjela na kantonalne komore.
- (3) Pri raspodjeli će se voditi računa o privrednim specifičnostima i privrednom značaju pojedinih djelatnosti, kao i o ravnopravnoj zastupljenosti kantona u odnosu na broj članova kantonalne komore. .

Član 69. (Upravni odbor)

Upravni odbor Komore:

- a) provodi odluke i zaključke Skupštine.
- b) utvrđuje prijedlog Statuta i drugih akata koje donosi Skupština.
- c) predlaže odluke i stavove te daje mišljenje o pitanjima o kojima raspravlja Skupština.
- d) obavlja i druge poslove propisane Statutom i ovim zakonom.

Član 70. (Nadzorni odbor)

Nadzorni odbor Komore nadzire provođenje Statuta i drugih opštih akata Komore, materijalno – finansijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima, te obavlja i druge poslove predviđene Statutom.

Član 71.
(Predsjednik i potpredsjednici Komore)

- (1) Komora ima predsjednika i dva potpredsjednika Skupštine i predsjednika i dva potpredsjednika Komore koji se imenuju na period od četiri godine.
- (2) Predsjednik i potpredsjednici iz stava (1) ovog člana biraju se iz reda različitih konstitutivnih naroda i te funkcije mogu obavljati u najviše dva mandata.
- (3) Predsjednik i potpredsjednici vrše svoje funkcije u međusobnoj koordinaciji.
- (4) Predsjednik Komore predstavlja i zastupa Komoru.

Član 72.
(Sud časti)

- (1) Pri Komori se osniva i djeluje Sud časti.
- (2) Sud časti odlučuje o povredama dobrih običaja u obavljanju djelatnosti, neizvršavanju obaveza članova, povredama Statuta i drugih akata Komore.

Član 73.
(Ravnopravnost spolova)

Prilikom imenovanja članova organa upravljanja, komisija i drugih organa oblika udruživanja koji proizlaze iz ovog zakona, vodi se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.

POGLAVLJE VI – UPRAVNI NADZOR

Odjeljak A. Upravni nadzor

Član 74.
(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Odjeljak B. Inspekcijski nadzor

Član 75.
(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijske poslove u provedbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše nadležne inspekcije u skladu sa propisima iz oblasti inspekcijskog nadzora.
- (2) Sva akta koja donesu nadležne inspekcije dostavljaju se nadležnom organu radi kontrole i utvrđivanja prestanka rada po sili zakona.

Član 76.
(Obavljanje djelatnosti bez odobrenja)

- (1) Ako se obrt ili srodna djelatnost obavlja bez odobrenja za njihovo obavljanje, odnosno ako se djelatnost obavlja suprotno rješenju kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodne djelatnosti, nadležna inspekcija donosi rješenje o zabrani obavljanja obrta odnosno srodne djelatnosti i zabranjuje upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt ili srodna djelatnost.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Član 77.
(Neispunjavanje minimalnih uslova)

- (1) Ako prostor i oprema obrtnika ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ne udovoljava propisanim uslovima, navedenim u izjavi o ispunjenosti uslova, nadležna inspekcija donosi rješenje kojim se određuje rok ne duži od 15 dana u kojem se nedostaci moraju otkloniti.
- (2) Ako se nedostaci iz stava (1) ovog člana ne otklone u ostavljenom roku, nadležna inspekcija kaznit će prekršioca minimalnom kaznom iz člana 78. stav (1), tačka I) ovog zakona i donijet će rješenje kojim će odrediti novi rok u kojem se nedostaci moraju otkloniti.
- (3) Ako obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ne ispoštuje rok iz stava (2) ovog člana, nadležna inspekcija donosi rješenje o zabrani obavljanja određene djelatnosti, o zatvaranju prostora, odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.
- (4) U slučaju povrede sanitarno – zdravstvenih i tehničkih uslova zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, nadležna inspekcija donosi rješenje kojim se odmah zabranjuje obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.
- (5) U slučajevima iz stavova (3) i (4) ovog člana žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

POGLAVLJE VII - PREKRŠAJNE ODREDBE

Odjeljak A. Prekršaji lica koje obavljaju obrt i srodnu djelatnost

Član 78.
(Prekršaj obrtnika, lica koje obavlja srodnu djelatnost, voditelja i privremenog radnika)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ako:
 - a) ne obavlja obrt ili srodnu djelatnost kao dopunsko zanimanje isključivo svojim radom (član 7.);
 - b) obrt ili srodnu djelatnost obavlja sezonski u vremenu u kojem nije registrovan za sezonsko obavljanje djelatnosti (član 9. stav (1));
 - c) ne istakne firmu pod kojom obrt ili srodna djelatnost posluje (član 26. stav (1), tačka a));

- d) ne izloži na vidnom mjestu rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodne djelatnosti (član 26. stav (1) tačka b);
 - e) odobrenu djelatnost ne obavlja kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom (član 26. stav (1) tačka c));
 - f) na vidnom mjestu ne istakne cjenovnik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se ne pridržava (član 26. stav (1) tačka d));
 - g) na vidnom mjestu ne istakne radno vrijeme i istog se ne pridržava (član 26. stav (1) tačka e));
 - h) kupcu, odnosno korisniku usluga ne izda račun o prodatoj robi, odnosno izvršenim uslugama (član 26. stav (1) tačka f));
 - i) ne garantira kvalitet proizvoda, odnosno usluga i ne otkloni nedostatke ili ne nadoknadi učinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima (član 26. stav (1) tačka g));
 - j) ne vodi urednu evidenciju o obavljanju djelatnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima iz oblasti poreza, finansija i finansijskog poslovanja (član 26. stav (1) tačka h));
 - k) ne provodi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrovane djelatnosti (član 26. stav (1) tačka i));
 - l) u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene od nadležne inspekcije koji se odnose na navode izjave iz člana 11. stav (3) ovog zakona (član 77. stav (2)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se voditelj obrta, voditelj srodne djelatnosti ili privremeni radnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM (član 22. stav (5) i član 26.).

Član 79.

(Prekršaj obrtnika i lica koje obavlja srodnu djelatnost)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ako:
- a) koristi rad drugih lica sa kojima nije zaključio ugovor o radu (član 2. stav (1) tačka b));
 - b) obavlja obrt ili srodnu djelatnost kao dodatno zanimanje bez voditelja obrta (član 8.);
 - c) obavlja djelatnost u vanjskotrgovinskom poslovanju bez odobrenja nadležnog organa (član 11. stav (2) i član 12.);
 - d) ne podnese zahtjev za promjenu naziva i oznake obrta ili srodne djelatnosti (član 13. stav (5));
 - e) ne podnese zahtjev za promjenu sjedišta obrta ili srodne djelatnosti (član 14. stav (3));
 - f) obavlja djelatnosti koje nisu obuhvaćena rješenjem (član 18. stav (1) ovog zakona);
 - g) obavlja djelatnost protivno propisima kojima se uređuje vanjskotrgovinska politika (član 18. stav (3));
 - h) obavlja obrt ili srodnu djelatnost u izdvojenom prostoru bez rješenja nadležnog organa (član 21. stav (2));
 - i) obavlja obrt ili srodnu djelatnost u izdvojenom prostoru bez voditelja obrta (član 22. stav (2));

- j) obavlja obrt ili srodnu djelatnost putem voditelja obrta bez rješenja nadležnog organa (član 22. stavi (7));
 - k) obavlja obrt ili srodnu djelatnost za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (član 35. stav (5));
 - l) ne obavijesti nadležni organ, u propisanom roku, o ponovnom početku obavljanja obrta ili srodne djelatnosti (član 35. stav (7)).
- (2) Za ponovljene prekršaje iz stava (1) ovog člana obrtniku, odnosno licu koje obavlja srodnu djelatnost izreći će se zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta, odnosno srodne djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

Član 80.

(Prekršaj lica koje nema osnovan obrt ili srodnu djelatnost)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja obrt ili srodnu djelatnost bez rješenja nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje obrta odnosno srodne djelatnosti (član 12. stav (1)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana izreći će se zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen, te oduzimanje nezakonito ostvarene dobiti.

Odjeljak B. Prekršaji službenog lica

Član 81.

(Prekršaj odgovornog lica u nadležnom organu)

Novačnom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu ako:

- a) u propisanom roku ne donese rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodnih djelatnosti iz člana 12. stav (1) ovog zakona, odnosno ne izvrši upis rješenja u Obrtni registar (član 12. stav (3)).
- b) u propisanom roku ne donese rješenje o promjeni podataka u vezi sa obavljanjem obrta ili srodnih djelatnosti odnosno ne izvrši upis rješenja u Obrtni registar (čl. 13. stav (5), čl.14. stav (3), čl. 21 stav (2), čl. 22. stav (7), čl. 29. stav (3), čl. 30. stav (3), čl. 32. stav (3), čl. 36. stav (2)).
- c) u propisanom roku ne dostavi sva rješenja u vezi sa obavljanjem obrta nadležnim organima (član 12. stav (4))
- d) po službenoj dužnosti ne obavijesti obrtnika ili lica koje obavlja srodnu djelatnost o obavezi i rokovima usklađivanja poslovanja i potrebnoj dokumentaciji za usklađivanje poslovanja (član 82. stav (2)).

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odjeljak A. Prelazne odredbe

Član 82.

(Obaveza usklađivanja poslovanja)

- (1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a kojima je obavljanje djelatnosti odobreno prema ranijim propisima, uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Nadležni organ prema sjedištu obrta ili srodne djelatnosti po službenoj dužnosti obavještava obrtnike i lica koja obavljaju srodne djelatnosti o obavezi i rokovima usklađivanja poslovanja sa ovim zakonom, kao i o potrebnoj dokumentaciji za usklađivanje.
- (3) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a koji su prema prijašnjim propisima osnovali radnju, mogu nastaviti sa poslovanjem i ako ne ispunjavaju uslove iz člana 6. stav (1) ovog zakona.
- (4) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti koji su prema prijašnjim propisima osnovali radnju putem radnika mogu nastaviti sa poslovanjem, ako i dalje imaju radnika u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (5) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti koji su prema prijašnjim propisima stekli odgovarajuću stručnu spremu, mogu obavljati obrte ili srodne djelatnosti utvrđene ovim zakonom ako im je do dana stupanja na snagu ovog zakona odobreno obavljanje djelatnosti.
- (6) Obrtnicima koji su majstorski ispit položili u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, isti se priznaje u cjelosti.

Član 83.
(Započeti postupci)

Postupci započeti po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po tim propisima.

Član 84.
(Obaveza donošenja Uredbe)

Vlada FBiH će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uredbu o tradicionalnim i starim zanatima (član 40. stav (1)).

Član 85.
(Obaveza donošenja podzakonskih akata)

- (1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnike o primjeni Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH kojim će regulisati:
 - a) popis obrta koji se mogu obavljati pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 4. stav (4));
 - b) popis djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski (član 9. stav (3));
 - c) popis djelatnosti koje se mogu obavljati u stambenim prostorijama, odnosno izvan poslovnih i stambenih prostorija (član 10. stav (1));
 - d) minimalne tehničke i druge uslove u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora (član 10. stav (4));
 - e) izgled i sadržaj zahtjeva za osnivanje obrta i izjave o ispunjenosti uslova (član 11. stav (5));

- f) sadržaj, izgled i način vođenja Obrtnog registra, sadržaj i izgled rješenja kojim se odobrava obavljanje obrta i postupak upisa u Obrtni registar (član 12. stav (6));
 - g) popis djelatnosti koje se mogu obavljati kao domaća radinost i uslove za njihovo obavljanje (član 39. stav (3));
 - h) način polaganja majstorskog ispita, te sadržaj i oblik diplome o majstorskom zvanju (član 43. stav (6));
 - i) obavezu plaćanja, visinu i način raspodjele članarine između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, kantonalnih komora i Komore (član 46. stav (3));
 - j) provođenje izbornog postupka u kantonalnim komorama i Komori (član 57. stav (3)).
- (2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Rješenje o cijeni polaganja majstorskog ispita (član 44. stav (2)).
- (3) Kantonalni ministri obrazovanja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donose program polaganja majstorskog ispita (član 42. stav (1)).
- (4) Komora, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi Pravilnik o načinu provođenja izborne procedure u udruženjima obrtnika i udruženjima lica koja obavljaju srodne djelatnosti (član 64. stav (1) tačka i)).

Član 86.
(Primjena ranijih propisa)

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona primjenjuju se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/09 i 42/11), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 87.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br 35/09 i 42/11).

Odjeljak B. Završne odredbe

Član 88.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Odredbe člana 11. st. (1) i (5) i člana 12. stav (3) počet će se primjenjivati u roku od 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

**OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O OBRТУ I SRODNIM DJELATNOSTIMA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I – USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana III. 1. tačke d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Izradi Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine pristupilo se nakon analize stanja na tržištu i sagledavanja problema sa kojim su se suočavali obrtnici, a naročito potrebe smanjenja sive ekonomije.

Dalje, višegodišnje iskustvo u primjeni Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/09) pokazalo je da zakonska rješenja utvrđena ovim zakonom imaju značajne manjkavosti, zbog čega se i pristupilo studioznoj analizi i izradi nacrtu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, kao propisu koji će pored uspostavljanja i obavljanja obrta regulisati i odredbe o vrstama i prijenosu obrta, te nadležnostima obrtničke komore, kao i sve mjere koje su nezaobilazne kada je u pitanju obrtnička djelatnost. Opravdanje za izradu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima Federacije Bosne i Hercegovine, između ostalog je i obaveza prilagođavanja domaćih zakona propisima Evropske Unije, ali i temeljna promjena tretmana obrtnika u domaćoj administrativnoj praksi.

Obrtnici predstavljaju važan segment privrede u Federaciji BiH, te je Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu Ministarstvo), kao obrađivač zakona, stanovišta da će predloženo zakonsko rješenje značajno doprinijeti unapređenju obrtničke djelatnosti, povećanju učinkovitosti sistema, boljoj koordinaciji općinskih, kantonalnih i FBiH vlasti, svrsishodnijem trošenju sredstava,

smanjenju troškova fizičkim licima i povećanju zaposlenosti. Prijedlog zakona o obrtu i srodnim djelatnostima Federacije BiH sa predloženim zakonskim rješenjima ima za cilj da doprinese suzbijanju sive ekonomije i jačanju tržišta. Obrtnici su pokretač ekonomije i neophodno je osigurati moderan i efikasan okvir za njihovo poslovanje, te podsticati jačanje obavljanja obrtničke djelatnosti. Predviđenim rješenjima pojednostavljeni su postupci za registraciju i rad obrtnika u Federaciji BiH, čime bi se moglo ostvariti pola miliona KM direktnih ušteda privatnom sektoru na godišnjem nivou. Znatno je ubrzano provođenje procedura i postupaka obuhvaćenih ovim zakonom, odnosno potrebno vrijeme je reducirano za 50 %. Također, unaprijeđen je postupak razmjene informacija, te način popunjavanja Obrtnog registra.

III – USKLAĐENOST PROPISA SA ZAKONODAVSTVOM EU

Poštujući obavezu sadržanu u Glavi VII, član 76., te Glavi VIII, član 94. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, obrađivač je prilikom pripreme ovog prijedloga detaljno analizirao EU propise iz ove oblasti, te je utvrđeno da se oblast obrtništva uređuje isključivo na nivou domaćeg zakonodavstva, te s tim u vezi je pripremljen ovaj tekst zakona.

IV – PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA PROVEDBE

Prijedlog Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH sa predloženim zakonskim rješenjima ima za cilj da doprinese suzbijanju sive ekonomije i obezbijedi dobar temelj za jačanje i unapređenje poslovanja u oblasti obrtništva. Obrtnici predstavljaju važan segment privrede u Federaciji BiH, s tim u vezi, predloženim rješenjima se nastoji uvesti više discipline u ovu oblast. Prijedlogom su jasnije podijeljene nadležnosti federalnih i kantonalnih organa, kao i inspekcijski nadzor u pojedinim oblastima. Odredbe ovog zakona su u potpunosti usaglašene sa Zakonom o prekršajima.

V – JAVNA RASPRAVA

O Nacrtu zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH provedena je javna rasprava u trajanju od 90 dana, na osnovu Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH br:01-02-829/17 od 16.05.2017. godine i Zaključka Doma naroda Parlamenta Federacije BiH br:02-02-827/17 od 10.11.2017.godine i javnog i pismenog poziva na javnu raspravu, o čemu je sačinjen izvještaj. Svi komentari i sugestije su uvršteni i adresirani u tekstu prijedloga zakona. S tim u vezi, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta je dana 22.05.2017.godine pozvalo sva Kantonalna ministarstva privrede u Federaciji BiH da u roku od 30 dana od dana dobivanja dopisa, organizuju u svome Kantonu okrugli sto na koji su pozvali predstavnike svih nadležnih općinskih službi kao i druge zainteresovane subjekte iz oblasti obrta sa područja Kantona da učestvuju u raspravi o Nacrtu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH, a sve u cilju davanja doprinosa za donošenje što kvalitetnijeg propisa. S obzirom da se radi o zakonu kojim bi se uspostavila nova zakonska regulativa u oblasti obrta, navedena kantonalna ministarstva su zamoljena da sve eventualne prihvatljive i opravdane prijedloge, sugestije sa održanoga okruglog stola objedine i pošalju na e-mail ministarstva ili putem pošte. Sva kantonalna ministarstva privrede su u periodu konsultacija imala aktivnu ulogu i zajedno sa predstavnicima Obrtničkih komora kantona organizovali su i održali javne

rasprave putem okruglih stolova na kojima su učestvovali svi zainteresovani akteri na koje se navedeni Zakon odnosi.

Konsultaciju su neka od kantonalnih ministarstva provela na način da su uputili dopise nadležnim općinskim službama, koje su svoje primjedbe i prijedloge na Zakon dostavljali u kantonalna ministarstva privrede, koja bi ih nakon prispjeća objedinili i poslali u Ministarstvo. Predstavnici Ministarstva su imali aktivno učešće u održanim javnim rasprava i bili su prisutni na okruglim stolovima na koje su pozivani, tako da su prisustvovali održanim javnim raspravama u Domaljevcu, Sarajevu, Tuzli, Goraždu i Bihaću. Dana 21.11.2017. godine smo zatražili mišljenje na Nacrt Zakona od strane Stručne službe saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine čije primjedbe smo takođe uvrstili u Nacrt Zakona. Oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine su svojim zaključcima zadužili predlagača da prilikom izrade Prijedloga Zakona uzme u obzir sugestije, primjedbe i prijedloge iznesene u javnoj raspravi. Poslije održanih javnih rasprava u svim kantonima, a vezano za sugestije i primjedbe nacrtu novoga Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima pristiglo je 65 primjedbi i sugestija.

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, kao obrađivač zakona, nakon razmatranja istih sve dostavljene primjedbe i sugestije svrstao je na one:

- Koje nisu u nadležnosti ovoga Ministarstva i ne odnose se na materiju koju uređuje ovaj Zakon

- Primjedbe i prijedlozi koje su uvrštene u cjelini ili djelimično zavisno od njihove formulacije na članak ili stavak predloženog Zakona

Na prijedlog poslanika Predstavničkog doma i poslije održanih Javnih rasprava korigovana je visina obrtničke članarine, ukinuta je obrtnica velika i mala jer u proteklom periodu od 9 godina nije zaživjelo njeno štampanja, stvoreni su uvjeti za uspostavljanje funkcije Obrtnog registra, ukinuta je mogućnost obavljanja obrta bez rješenja, omogućeno je fizičkim osobama i penzionerima obavljanje obrta u vidu dodatnog i dopunskog zanimanja.

Ovim Zakonom prvi put je omogućeno vanjskotrgovinsko poslovanje obrtnika, skraćena procedura i pojednostavljena registracija obrta, omogućeno pribavljanje dokumentacije po službenoj dužnosti, ograničeno izvršenje nad imovinom obrtnika.

Prihvatili smo mišljenje koje je na ponuđeni tekst Zakona dao Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima EU.

Od strane Federalnog ministarstva pravde nije bilo primjedbi, a Federalno ministarstvo finansija je navelo da u okviru svoje nadležnosti nemaju primjedbe na ponuđeni Nacrt, ali da sa aspekta usklađenosti sa poreskom politikom i poreskim sistemom a zbog usklađivanja teksta Zakona sa postojećim i predstojećim propisima koji uređuju navedenu oblast sugerišu da Uvjerjenje o izmirenim poreznim obavezama koje izdaje Porezna uprava Federacije BiH bude obavezan dokument prilikom izdavanja rješenja.

Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH kao posebnim zakonom se između ostalog propisuju i uslovi za obavljanje obrtničke djelatnosti i ni u opštim niti u posebnim uslovima se ne propisuju pojedinačno uslovi prema posebnim propisima koji su u nadležnosti drugih Ministarstava. Budući da se prema predloženom nacrtu obrt niti srodna djelatnost ne mogu obavljati ako obrtnici ne ispune uslove propisane posebnim zakonima koji se odnose na stručnu spremu, poslovni prostor i druge

obaveze propisane posebnim zakonima predloženo nije potrebno ni posebno navoditi. jer obrtnik ne može dobiti ID broj ako nije izmirio porezne obaveze.

Napominjemo da je Uvjerenje o izmirenim poreznim obavezama bio uslov za registraciju obrta kod Zakona iz ove oblasti donesenog 2003. godine a onda je na prijedlog Američke konferencije za međunarodni razvoj (USAID) pod projektom „SPIRA“-Pojednostavljanje aktivnosti izdavanja dozvola i režima inspekcija 2006. godine ovaj uslov brisan, jer Porezna uprava ima zakonom ostavljene mogućnosti za naplatu svojih potraživanja.

Kada je riječ o prestanku obrta po sili zakona dodali smo jedan stav u kome će na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH ako se utvrdi da obrtnik koji nije koristio privremeni prestanak obustavi obrt duže od 6 mjeseci i ne ostvaruje prihod od prometa i ako obrtnik duže od 6 mjeseci ne obračunava i ne plaća porezne obaveze, čime se rješava problem dugovanja po osnovu poreznih obaveza i uvodi red u porezni sistem.

VI – EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA PROPISA

Obrtnici su pokretači ekonomije, te se predloženim rješenjima omogućava uspostavljanje modernog i efikasnog okvira za njihovo poslovanje, te podstiče jačanje obavljanja obrtničke djelatnosti. Predviđenim rješenjima pojednostavljeni su postupci za registraciju i rad obrtnika u Federaciji BiH, čime bi se moglo ostvariti pola miliona KM direktnih ušteda privatnom sektoru na godišnjem nivou. Znatno je ubrzano provođenje procedura i postupaka obuhvaćenih ovim zakonom, odnosno potrebno vrijeme je reducirano za 50 %. Također, rješenjima iz ovog prijedloga jača se fiskalna disciplina u samom sektoru.

VII- PREGLED I SADRŽAJ NAJZNAČAJNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima je podijeljen na osam Poglavlja:

- I OPĆE ODREDBE (član 1.- član 4.)
- II OBAVLJANJE OBRTA (član 5.- član 37.)
- III OBAVLJANJE SRODNIH DJELATNOSTI , DOMAĆA RADINOST, TRADICIONALNI I STARI ZANATI (član 38. – član 40.)
- IV OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA I SRODNIH DJELATNOST (član 41.- član 44.)
- V ORGANIZOVANJE OBRTNIKA I LICA KOJA OBAVLJANJU SRODNE DJELATNOSTI (član 45. – član 73.)
- VI NADZOR (član 74.- član 77.)
- VII PREKRŠAJNE ODREDBE (član 78.- član 81.)
- VIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (član 82. – član 88.)

U općim odredbama Zakona propisan je predmet Zakona i definicije pojedinih izraza – pojmovi i njihova značenja koji se upotrebljavaju u zakonu (obrt, obrtnik, Obrtni registar, proizvodnja, usluge, srodne djelatnosti, domaća radinost, tradicionalni i stari zanati, nadležni organ). Definisana je dopuštena i pretežna djelatnost.

Zakonom su propisani opći uslovi za obavljanje obrta kao osnovnog, dopunskog ili dodatnog zanimanja, te posebni uslovi (zdravstveni uslovi, uslovi stručne spreme,

obavljanje obrta od strane osoba s odgovarajućim obrazovanjem višim od propisanog, obavljanje obrta od strane osoba – inovatora na temelju ostvarenog patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu). Određeni su minimalni i drugi propisani uslovi u pogledu prostora i opreme za obavljanja obrta i regulisan način utvrđivanja njihove ispunjenosti - izjavom obrtnika i inspekcijskim pregledom. Također je kreiran osnov za omogućavanje upisa i obavljanje vanjskotrgovinskog prometa obrtnicima, te definisana mogućnost sezonskog obavljanja obrta.

Skraćena je i pojednostavljena procedura otvaranja obrta shodno kojoj nadležni organ u roku od sedam dana od dana prijema urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta i upis u Obrtni registar. Rješenja o upisu u Obrtni registar, kao i sva razmjena informacija vrši se elektronskim putem i po službenoj dužnosti. Definisana je firma obrta, njen sadržaj i promjena iste, te sjedište obrta i procedura promjene sjedišta. U ovom poglavlju su definisani i uslovi za zajedničko obavljanje obrta, kao i međusobni odnosi u zajedničkom obavljanju obrta. Propisan je novi rok od 30 dana od dana izdavanja rješenja za početak obavljanja djelatnosti, od kada počinju teći prava i obaveze obrtnika. Uređeno je poslovanje obrta upisivanjem djelatnosti u rješenje, uz pojednostavljenje da, ukoliko djelatnost za koju se traži osnivanje obrta nije predviđena važećim propisima, nadležni organ će odlučiti o upisu bliže određujući djelatnost i njenu pripadnost postojećim djelatnostima u skladu sa važećom klasifikacijom djelatnosti. Predviđeno je da obrtnici mogu obavljati vanjskotrgovinsku djelatnost, u skladu s propisima iz te oblasti, te da se ta djelatnost upisuje u rješenje. Uveden je institut Voditelja obrta ukoliko obrtnik ne obavlja samostalno obrt, odnosno ukoliko se obrt obavlja u izdvojenom poslovnom prostoru. Propisane su dužnosti obrtnika, voditelja obrta, radnika i privremenog radnika, kao i pomaganje u obavljanju obrta od strane članova porodičnog domaćinstva. Uređen je prijenos obrta i to u slučaju smrti obrtnika, gubitka poslovne sposobnosti obrtnika ili ostvarivanja prava na penziju. Na ovaj način izbjegava se vođenje postupaka registracijom zajedničkih obrta, istupanja ortaka koji ostvaruje pravo na penziju i upis nastavka samostalnog vođenja obrta po nasljedniku. Produžen je rok za podnošenje zahtjeva za odobrenje za nastavak vođenja obrta nakon smrti obrtnika do prijenosa obrtnice na 60 dana. U ovom poglavlju zakona su definisani i načini prestanka obavljanja obrta, privremeno i po sili zakona.

U poglavlju III su definisani su uslovi za obavljanje srodnih djelatnosti, domaće radinosti i tradicionalnih i starih zanata, pri čemu je kreiran i temelj za pripremu podzakonskih akata, kao i usmjeravanje sredstava za finansiranje projekata u ovim oblastima.

U poglavlju IV - Obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti uvedeno je rješenje da se obrazovanje za obavljanje djelatnosti za koje se traži odgovarajuća školska sprema pored osnovnih, srednjih škola i visokoškolskih ustanova, može vršiti i u ustanovama za obrazovanje odraslih u skladu sa kantonalnim zakonima o obrazovanju odraslih. Zadržana su rješenja o majstorskom ispitu, uvjetima, programu izvođenja, komisiji, imajući u vidu i ustavnu nadležnost kantona u oblasti obrazovanja.

Poglavlje V reguliše pitanja organizovanja obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti. Tu su izvršena nomotehnička usklađivanja u odnosu na postojeći Zakon,

kao i određena pojednostavljena u okviru jedinstvenog sistema organizovanja obrta. Predviđeno je da područje na kojem može biti osnovano jedno udruženje obrtnika ovlašteno je da nosi oznaku u vezi sa obrtom za koji je osnovano, obuhvata područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave na teritoriju jednog kantona. Navedeno zakonsko rješenje omogućava formiranje udruženja sa većim kapacitetima za unapređivanje, usklađivanje i ostvarivanje zajedničkih interesa, kao i mogućnost da u slučaju kada na području jedne općine ili grada nema dovoljan broj obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti za formiranje udruženja, obrtnici odnosno lica koja obavljaju srodne djelatnosti mogu osnovati udruženje u okviru teritorijalnog obuhvata više jedinica lokalne samouprave. Također, uz prethodno navedeno zakonsko rješenje, pojednostavljen je i jedinstveni komorski sistem ukidanjem instituta – Opće udruženje- čije je postojanje dominantno uslovljeno nedovoljnim brojem obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području samo jedne općine ili grada. Odredbe o organima udruženja, njihovim nadležnostima, statutu i drugim pitanjima od značaja za rad udruženja su pojednostavljene na način da se predviđa odgovarajuća primjena odredbi ovog zakona kao i Zakona o udruženjima i fondacijama, na koji način se uspostavlja veća konzistentnost jedinstvenog sistema organizovanja obrta, te doprinosi jačanju slobode udruživanja. Pojednostavljene su odredbe koje regulišu organizaciju i rad obrtničkih komora kantona, sa manjim stepenom normiranja i analognom primjenom odredbi ovog zakona i općih akata federalne obrtničke komore što doprinosi preglednosti, razumljivosti Zakona, te jedinstvu komorskog sistema (npr. sadržaj statuta, odredbe kojima se regulišu uspostavljanje fonda uzajamne pomoći, ciljevi, akti i organi upravljanja itd.)

Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo. Upravnom nadzoru doprinosi i činjenica uspostavljanja Jedinstvenog obrtnog registra koji za cilj ima uvođenje reda u oblasti obrtništva, te pogoduje smanjenju sive ekonomije u okviru zakonom definisane obrtničke djelatnosti. Inspeksijske poslove u provedbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše nadležne inspekcije, koje sva akta koja donesu dostavljaju nadležnim organima radi kontrole i utvrđivanja prestanka rada po sili zakona.

U prekršajnim odredbama, izvršeno je usklađivanje sa Zakonom o prekršajima. Prijedlogom zakona utvrđeni su viši početni iznosi novčanih kazni za prekršaje utvrđene zakonom. Svrha kazni koje su predviđene prijedlogom Zakona jeste prvenstveno u sprečavanju počinjenja prekršaja, te je to bio razlog za strožije novčane kazne za prekršaje utvrđene odredbama prijedloga Zakona u odnosu na visinu novčanih kazni utvrđenih u ranijem Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima Federacije BiH. Predviđena je i prekršajna odgovornost vođitelja obrta, vođitelja djelatnosti i privremenog radnika.

U prelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi za donošenje podzakonskih akata, te da će se do donošenja podzakonskih akata utvrđenih ovim zakonom, primjenjivati podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“, br.35/09 i 42/11), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Iz razloga sveobuhvatnosti, transparentnosti i jednoobraznosti Prijedlogom zakona je predviđeno donošenje Pravilnika o primjeni Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima Federacije BIH kojim će biti obuhvaćene oblasti propisane u članu 85. Prijedloga

zakona. Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“, br.35/09 i 42/11)

VIII – FINANCISKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine prema redovnom Programu i planu rada Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta.